

Hallintovaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta (HE 10/2025 vp): Asia on saapunut hallintovaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- erityisasiantuntija Eeva-Maija Leivo, sisäministeriö
- lainsäädäntöneuvos Jutta Gras, sisäministeriö
- johtava asiantuntija Marika Tammilahti, Maahanmuuttovirasto
- poliisitarkastaja Janne Lepsu, Poliisihallitus
- asianajaja, julkinen oikeusavustaja Ulla Riekkö, Suomen Asianajajat
- johtava juristi Marjaana Laine, Pakolaisneuvonta ry
- oikeustulkki Aziza Hossaini

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- oikeusministeriö
- Helsingin hallinto-oikeus
- tietosuojavaltuutetun toimisto
- keskusrikospoliisi
- Amnesty International, Suomen osasto ry

Valiokunta on saanut ilmoituksen, ei lausuttavaa:

- suojelupoliisi

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi ulkomaalaislakia.

Esityksessä ehdotetaan, ettei turvapaikkapuhuttelupöytäkirjaa enää tarkastettaisi turvapaikkapuhuttelussa, ellei sitä pidetä tarkoituksenmukaisena, ja että kansainvälistä suojelua saaville myönnettäviin matkustusasiakirjoihin asetettaisiin käyttörajoituksia suhteessa kansalaisuusvaltioon tai aiempaan pysyvään asuinmaahan.

Valiokunnan mietintö HaVM 10/2025 vp

Esityksessä ehdotetaan myös, että kansainvälistä suojelua koskeviin päätöksiin liittyvien karkottamispäätösten täytäntöönpanokelpoisuutta koskevia säännöksiä muutettaisiin siten, että ne olisivat yhdenmukaiset vastaavien käännyttämispäätösten täytäntöönpanoa koskevien säännösten kanssa. Ehdotetut säännökset mahdollistaisivat tiettyjen kansainvälistä suojelua koskevien päätösten yhteydessä tehtävien karkottamispäätösten nykyistä nopeamman täytäntöönpanon. Lisäksi ulkomaalaislakiin ehdotetaan sisällytettäväksi joitakin Euroopan parlamentin ja neuvoston menettely- ja määritelmädirektiivien sallimia tiukennuksia.

Esityksen tavoitteena on tehostaa kansainvälistä suojelua koskevia hakemusprosesseja kehittämällä viranomaisten toimintaa ja yksinkertaistamalla hakemusmenettelyä.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian.

VALIOKUNNAN YLEISPERUSTELUT

Yleistä

Ulkomaalaislakiin on kuluvalle vaalikaudella tehty useita muutoksia, joilla on otettu hallitusohjelman mukaisesti käyttöön EU:n määritelmä-, menettely- ja paluudirektiivien mahdollistamia tiukennuksia (esim. HaVM 2/2025 vp — HE 143/2024 vp, HaVM 17/2024 vp — HE 29/2024 vp ja HaVM 10/2024 vp — HE 30/2024 vp). Käsiteltävänä olevassa esityksessä ehdotetaan muutoksia muun muassa turvapaikkapuhuttelupöytäkirjan tarkastamista, kansainvälistä suojelua saaville myönnettäviä matkustusasiakirjoja ja karkottamispäätösten täytäntöönpanoa koskevaan ulkomaalaislain (301/2004) sääntelyyn.

Ehdotetuilla muutoksilla pyritään tehostamaan kansainvälistä suojelua koskevaa hakemusmenettelyä ja kielteisen päätöksen saaneiden maasta poistamista. Tavoitteena on myös osaltaan estää turvapaikkajärjestelmän väärinkäyttöä. Lisäksi alkuperämaahan matkustamisen vaikutusta suoje-luaseman lakkauttamiseen selkeytetään.

Hallintovaliokunta pitää esityksen tavoitteita kannatettavina. Kansainvälistä suojelua koskevien hakemusten käsittelyajat ovat vuosien 2015—2016 merkittävän hakemusmäärän kasvun jälkeen pitkittyneet. Maahanmuuttovirastossa on tehty käsittelyaikojen lyhentämiseksi erilaisia kehittämistoimenpiteitä. Esimerkiksi kuulemisia ja turvapaikkapuhutteluja järjestetään myös etäyhteyden välityksellä. Näiden lisäksi tarvitaan kuitenkin myös lainsäädännöllisiä keinoja, joiden avulla hakemusten käsittelyä voidaan sujuvoittaa. Valiokunta toteaa, että hakemusten käsittelyn tehostamisella voidaan saavuttaa merkittäviäkin säästöjä vastaanoton kustannuksissa.

Maahanmuuttovirastossa on viime vuosina panostettu voimakkaasti lupaprosessien sujuvoittamiseen ja etenkin automaatio- ja ICT-kehitykseen, joilla tavoitellaan muun ohella käsittelyaikojen lyhentämistä ja kustannustehokkuuden lisäämistä. Valiokunta pitää tärkeänä, että Maahanmuuttoviraston eri prosesseissa hyödynnetään lainsäädännön mahdollistamin tavoin mahdollisimman tehokkaasti automaatiota ja muita teknologisia ratkaisuja. Myös mahdollisuuksia hyödyntää tekoälyä nykyistä laajemmin on syytä selvittää. Kansainvälistä suojelua koskevien hakemusten kä-

Valiokunnan mietintö HaVM 10/2025 vp

sittelyssä teknologiaa ei kuitenkaan voida kaikilta osin hyödyntää samaan tapaan kuin muissa asioissa.

Hallintovaliokunta on useissa yhteyksissä korostanut tehokkaan palautusjärjestelmän merkitystä muuttoliikkeen hallinnassa. Valiokunta pitää turvapaikkajärjestelmän toimivuuden ja myös sen uskottavuuden kannalta erittäin tärkeänä, että kansainvälistä suojelua koskevien päätösten yhteydessä tehtävien karkottamis- ja käännättämispäätösten täytäntöönpanoon sovelletaan jatkossa samaa menettelyä, mikä mahdollistaa etenkin uusintahakemusten yhteydessä nykyistä nopeamman täytäntöönpanon.

Valiokunta toteaa saamansa selvityksen perusteella, että ehdotettu sääntely on voimassa olevan EU-sääntelyn mukaista. Lisäksi valmistelun yhteydessä on varmistettu, että ehdotettu sääntely sopii yhteen heinäkuussa 2026 sovellettaviksi tulevien EU:n maahanmuutto- ja turvapaikkapolitiikan uudistukseen sisältyvien menettelyasetuksen¹ ja määritelmäasetuksen² kanssa. Tässä yhteydessä on syytä selvyuden vuoksi korostaa, ettei uudistuksella puututa kansainvälistä suojelua hakevien oikeusturvaan tai oikeussuojakeinoihin.

Valiokunta puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä yksityiskohtaisista perusteluista ilmenevin teknisin muutosehdotuksin.

Turvapaikkapuhuttelupöytäkirjan tarkastaminen

Maahanmuuttovirasto suorittaa osana turvapaikkatutkintaa turvapaikkapuhuttelun, jossa selvitetään suullisesti hakijan perusteet häneen kotimaassaan tai pysyvässä asuinmaassaan kohdistuneesta vainosta tai muista oikeudenloukkauksista ja niiden uhkista. Turvapaikkapuhuttelussa selvitetään siis syyt, joiden vuoksi hakija on kansainvälistä suojelua hakenut. Turvapaikkapuhuttelu on yksi tärkeimmistä vaiheista turvapaikkamenettelyssä. Valiokunta pitää perusteltuna, että turvapaikkaprosessin painopistettä siirretään hallitusohjelman mukaisesti nykyistä vahvemmin turvapaikkapuhutteluun.

Lainsäädäntö mahdollistaa jo nykyisin turvapaikkapuhuttelun tallentamisen äänenä ja kuvana. Maahanmuuttovirasto tallentaakin käytännössä kaikki turvapaikkapuhuttelut äänenä. Äänitallenne säilytetään Maahanmuuttovirastossa kyseistä turvapaikkahakemusta koskevien tietojen yhteydessä. Tallenne on hakijan tai hänen avustajansa saatavilla menettelyn aikana. Valiokunta pitää puhuttelun tallentamista tärkeänä sekä hakijan että puhuttelijan oikeusturvan näkökulmasta.

Turvapaikkapuhuttelusta laaditaan pöytäkirja, johon kirjataan hakijan esittämät asiaan vaikuttavat seikat huolellisesti ja objektiivisesti. Myös hakijan avustajan esittämät kysymykset ja niihin annetut vastaukset kirjataan pöytäkirjaan, samoin kuin se, jos hakija kieltäytyy vastaamasta hä-

---

1 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2024/1348 kansainvälistä suojelua unionissa koskevan yhteisen menettelyn luomisesta ja direktiivin 2013/32/EU kumoamisesta

2 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2024/1347 vaatimuksista kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden määrittelemiseksi kansainvälistä suojelua saaviksi henkilöiksi, pakolaisten ja henkilöiden, jotka voivat saada toissijaista suojelua, yhdenmukaiselle asemalle ja myönnetyn suojelun sisällölle, neuvoston direktiivin 2003/109/EY muuttamisesta ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/95/EU kumoamisesta

Valiokunnan mietintö HaVM 10/2025 vp

nelle esitettyyn kysymykseen. Turvapaikkapuhuttelupöytäkirjaan tehdään merkintä myös esimerkiksi hakijan mahdollisista voimakkaista tunnetiloista.

Menettelydirektiivin mukaan jäsenvaltioiden on varmistettava, että henkilökohtaisesta puhuttelusta laaditaan joko yksityiskohtainen ja tosiasioihin perustuva pöytäkirja, josta käyvät ilmi puhuttelun kaikki sisällölliset seikat tai sen sanatarkka selostus. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan myös Ruotsissa ja Norjassa puhuttelusta laaditaan yksityiskohtainen ja tosiasioihin perustuva pöytäkirja samaan tapaan kuin Suomessa.

Voimassa olevan sääntelyn mukaan pöytäkirja tulkitaan hakijalle puhuttelun päätyttyä ja hänelle ilmoitetaan mahdollisuudesta tehdä siihen korjauksia ja lisäyksiä. Hakija vahvistaa pöytäkirjan sisällön allekirjoituksellaan. Hakijalle annetaan pöytäkirjasta jäljennös heti tai mahdollisimman pian puhuttelun jälkeen.

Perusteluista ilmenee, että nykyisin tulkki lukee pöytäkirjan sisällön kokonaan hakijalle Maahanmuuttoviraston puhuttelijan läsnä ollessa. Tämä kestää perusteluissa esitetyn arvion mukaan keskimäärin 1—3 tuntia puhuttelun tyypistä ja sisällöstä riippuen. Jos pöytäkirjaa ei ehditä käydä kokonaan läpi samassa puhuttelutilaisuudessa, järjestetään uusi turvapaikkapuhuttelu vain sitä varten, että koko pöytäkirja saadaan tarkastettua. Jatkopuhuttelu järjestyy esimerkiksi Maahanmuuttoviraston tila- ja henkilöstöresursseista ja tulkkien saatavuudesta johtuen usein vasta pitkän ajan, jopa useiden kuukausien, päähän.

Avustajan ja hakijan suostumuksella voidaan jo nykyisin käyttää kevennettyä pöytäkirjan tarkastusta, jossa avustaja käy puhuttelun jälkeen pöytäkirjan läpi hakijan kanssa tulkin avustuksella, ja mahdolliset lisäykset ja korjaukset sekä allekirjoitettu pöytäkirja toimitetaan Maahanmuuttovirastoon sovitussa määräajassa. Tätä menettelyä käytetään saadun selvityksen mukaan varsin vähän.

Ehdotetun ulkomaalaislain 97 a §:n 4 momentin mukaan hakija saa nykyiseen tapaan pöytäkirjasta jäljennöksen heti tai mahdollisimman pian puhuttelun jälkeen. Säännöksessä ei kuitenkaan edellytetä, että Maahanmuuttoviraston puhuttelija käy pöytäkirjan kaikissa tilanteissa hakijan kanssa läpi puhuttelun päätyttyä. Tämä tarkoittaa sitä, että pöytäkirjaa ei jatkossa välttämättä tulkita hakijalle puhuttelun päätteeksi. Hakijalle annetaan ehdotetun säännöksen mukaan vähintään kahden viikon määräaika, jonka kuluessa tämä voi toimittaa pöytäkirjaan lisäyksiä ja korjauksia. Pöytäkirja voidaan jatkossakin tulkita hakijalle puhuttelun päätyttyä, jos Maahanmuuttovirasto katsoo sen tarkoituksenmukaiseksi.

Valiokunta toteaa, että ehdotettu sääntely mahdollistaa joustavuuden pöytäkirjan tarkastamisessa. Turvapaikkaprosessissa käsitellään erilaisia hakemuksia, minkä vuoksi esimerkiksi turvapaikkapuhuttelun kesto ja pöytäkirjan pituus vaihtelevat. Pöytäkirja voidaan jatkossa jättää joissain tilanteissa kokonaan tarkastamatta puhuttelutilaisuudessa. Näin voidaan saadun selvityksen mukaan menetellä esimerkiksi silloin, jos jo puhuttelussa on selvää, että hakijalle tullaan myöntämään turvapaikka. Näissäkin tilanteissa hakijalle annetaan määräaika, jonka kuluessa tämä voi toimittaa pöytäkirjaan lisäyksiä tai korjauksia. Valiokunta pitää tärkeänä, että pöytäkirja jätetään puhuttelutilaisuudessa kokonaan tarkastamatta vain niissä tapauksissa, joissa se on asian luonteen vuoksi tarkoituksenmukaista.

Valiokunnan mietintö HaVM 10/2025 vp

Hallintovaliokunta tähdentää, että hallituksen esityksen perustelujen ja valiokunnan saaman selvityksen mukaan tarkoituksena on noudattaa jatkossa pääsääntöisesti menettelyä, jossa hakijan kanssa käydään puhuttelun päätteeksi läpi ne osat pöytäkirjasta, joilla voidaan katsoa olevan merkitystä turvapaikkapäätöksen kannalta. Pöytäkirja tarkastetaan näissä tilanteissa vain olennaisin osin, mikä mahdollistaa Maahanmuuttoviraston puhutteluajan nykyistä paremman allokoinnin.

Mahdollisen muutoksenhakuprosessin näkökulmasta on tärkeää, että pöytäkirjaan merkitään selvästi, mitkä kohdat on tarkastuksessa korjattu ja mihin on tehty lisäyksiä. Jos hakija toimittaa tällaisiin jo puhuttelussa korjattuihin kohtiin myöhemmin korjauksia, katsotaan niiden lähtökohtaisesti heikentävän kertomuksen uskottavuutta, ja hakijaa on todennäköisesti syytä kuulla uudelleen. Kun pöytäkirjan olennaiset osat käydään edellä todetuin tavoin hakijan kanssa läpi jo puhuttelutilaisuudessa, asiaa ei ole tarvetta palauttaa valitusvaiheessa Maahanmuuttoviraston käsittelyyn pelkästään pöytäkirjan tarkastamista varten. Valiokunta toteaa, että puhuttelun äänitallenne on käytettävissä myös muutoksenhakuvaiheessa.

Pöytäkirja voidaan myös nykyiseen tapaan käydä hakijan kanssa kokonaan sanasta sanaan läpi puhuttelun lopuksi. Näin on tarkoitus saadun selvityksen mukaan menetellä etenkin alaikäisten ja haavoittuvassa asemassa olevien hakijoiden puhutteluissa sekä nopeutetussa menettelyssä tutkittavien hakemusten osalta.

Viranomaisen on hallintolain (434/2003) 31 §:n mukaan huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset. Valiokunta katsoo, että Maahanmuuttovirastolla on kansainvälisen suojelun määrittävänä viranomaisena asiantuntemusta arvioida, milloin turvapaikkaperusteita on selvitetty päätöksen tekemisen kannalta riittävästi, ja riittävä osaaminen valita, mitä sääntelyn mahdollistamaa menettelyä pöytäkirjan tarkastamisessa kussakin tilanteessa jatkossa käytetään. Valiokunta korostaa Maahanmuuttoviraston sisäisen ohjeistuksen merkitystä sääntelyn soveltamisessa. Ehdotetun lainsäädännön vaikutuksia prosessin sujuvuuteen, hakijoiden oikeusturvaan ja hallintotuomioistuinten työmäärään on kuitenkin syytä seurata.

Karkottamispäätöksen täytäntöönpano

Jos kansainvälistä suojelua koskeva hakemus hylätään, päätetään samalla asianomaisen ulkomaalaisen käännättämisestä tai maasta karkottamisesta, jollei asiassa ilmene erityisiä syitä, joiden vuoksi maasta poistamispäätös tulee jättää tekemättä. Käännättämisellä tarkoitetaan ulkomaalaislaissa ilman oleskelulupaa maahan saapuneen ulkomaalaisen maasta poistamista, jos hänelle ei maahan saapumisen jälkeen ole myönnetty oleskelulupaa (142 §:n 2 momentin 4 kohta). Maasta karkottamisella puolestaan tarkoitetaan ulkomaalaisen maasta poistamista silloin, kun ulkomaalainen oleskelee maassa Suomen viranomaisen myöntämällä määräaikaisella tai pysyvällä oleskeluvalla tai sen jälkeen, kun hänen oleskelulupansa ei ole enää voimassa (143 §).

Valiokunnan saaman selvityksen mukaan käytännössä lähes kaikista Maahanmuuttoviraston kielteisistä päätöksistä kansainvälistä suojelua koskeviin hakemuksiin valitetaan hallinto-oikeuteen. Hakijalla on ulkomaalaislain pääsäännön mukaan oikeus oleskella maassa valituksen käsittelyn ajan. Pääsääntöön on käännättämispäätösten osalta säädetty poikkeuksia niissä tapauksissa, joissa hakemus on käsitelty nopeutetussa menettelyssä tai se on jätetty ulkomaalaislaissa sääde-

Valiokunnan mietintö HaVM 10/2025 vp

tyillä perusteilla tutkimatta tai kun kyseessä on uusintahakemus. Käännyttämispäätökset voidaan näissä tapauksissa panna täytäntöön nopeammin.

Voimassa olevassa laissa ei ole säädetty karkottamispäätösten täytäntöönpanokelpoisuudesta samaan tapaan kuin käännyttämispäätösten osalta. Tilanteessa, jossa karkotettava ulkomaalainen hakee kansainvälistä suojelua, on kielteiseen turvapaikkapäätökseen nykyisin liitettävä aina valitusmahdollisuuden sisältävä karkottamispäätös riippumatta siitä, onko kyseessä uusintahakemus tai onko hakemus ylipäätään otettu tutkittavaksi. Tämä viivästyttää karkottamispäätösten täytäntöönpanoa. Valiokunta pitää välttämättömänä, että lainsäädäntöä ehdotetaan tältä osin muutettavaksi. Samalla on syytä todeta, että tietyt yleiseen järjestykseen tai turvallisuuteen liittyvät karkottamispäätökset voidaan nykyisinkin panna nopeammin täytäntöön, mutta tämä sääntely ei koske turvapaikanhakijoita.

Kansainvälistä suojelua koskevan hylkäävän päätöksen yhteydessä tehdään useimmiten käännyttämispäätös, sillä kansainvälistä suojelua haetaan yleensä maahan saavuttaessa, eikä hakijalla tällöin ole oleskelulupaa Suomeen. On kuitenkin mahdollista, että aiemmin esimerkiksi työntekoon tai perhesiteeseen perustuvalla oleskeluluvalla oleskellut hakee kansainvälistä suojelua sen jälkeen, kun häntä koskeva karkottamispäätös on tullut täytäntöönpanokelpoiseksi. Viranomaisten havaintojen mukaan näissä tilanteissa tarkoituksena on usein vain viivästyttää maasta poistamisen täytäntöönpanoa. Perustelujen mukaan karkottamisen täytäntöönpano on voitu estää uusintahakemuksia tekemällä käytännössä kokonaan. Tilanne on omiaan heikentämään turvapaikkajärjestelmän toimivuutta ja uskottavuutta. Maasta karkotettavat ulkomaalaiset ovat viime vuosina tehneet yhteensä noin 100 turvapaikkahakemusta vuosittain.

Karkottamispäätösten täytäntöönpanokelpoisuutta koskevaa sääntelyä ehdotetaan muutettavaksi niin, että karkottamispäätökset voidaan tietyissä kansainvälisen suojelun hakemiseen liittyvissä tilanteissa panna täytäntöön nykyistä nopeammin. Tarkoituksena on, että sääntely on yhdenmukaista käännyttämispäätösten täytäntöönpanokelpoisuutta koskevan sääntelyn kanssa. Valiokunta pitää tarkoituksenmukaisena, että maasta poistamispäätösten täytäntöönpanoa koskevaa sääntelyä selkeytetään. Valiokunta toteaa, ettei EU-lainsäädännössä ole palautuspäätöksen täytäntöönpanokelpoisuuden näkökulmasta merkitystä sillä, onko kyse käännyttämisestä vai karkottamisesta. Myöskään kansallisessa lainsäädännössä ei ole syytä säännellä näitä tilanteita perusteettomasti eri tavoin. Saadun selvityksen mukaan sisäministeriössä on käynnissä lainsäädäntöhanke, jossa tarkastellaan mahdollisuutta yhdenmukaistaa edelleen käännyttämistä ja maasta karkottamista koskevaa sääntelyä.

Valiokunta toteaa, että uusintahakemustilanteissa ei muutoksen jälkeen tarvitse tehdä jokaisen kielteisen turvapaikkapäätöksen yhteydessä uutta maastapoistamispäätöstä, vaan myöhempiin, perusteettomiin hakemuksiin tehdyt päätökset voidaan panna täytäntöön aiemman lainvoimaisen maastapoistamispäätöksen nojalla. Päätöksen täytäntöönpanoa näissä tilanteissa ei enää ole mahdollista lykätä tekemällä valitus. Tältä osin on syytä huomata, että muutos mahdollistaa Maahanmuuttoviraston uusintahakemuksia koskevan päivystystoiminnan myös karkottamispäätösten kohdalla, jolloin virasto voi ottaa nopeasti kantaa viime hetkellä tehtyihin turvapaikkahakemuksiin. Perusteettomat uusintahakemukset eivät näin ollen enää jatkossa keskeytä käynnissä olevaa maasta poistamista.

Valiokunnan mietintö HaVM 10/2025 vp

Muita huomioita

Henkilön pakolaisasema lakkautetaan voimassa olevan lain mukaan esimerkiksi, jos hän vapaaehtoisesti uudelleen turvautuu kansalaisuusvaltionsa suojeluun tai jos hän vapaaehtoisesti asettuu asumaan maahan, josta pakeni ja jonka ulkopuolelle jäi vainon pelosta. Toissijainen suojeluasema lakkautetaan, jos toissijaisen suojeluaseman myöntämiseen johtaneet olosuhteet ovat lakanneet olemasta tai muuttuneet siinä määrin, ettei suojelua enää tarvita.

Voimassa olevassa laissa ei erikseen määritellä matkustamista kansalaisuusvaltioon sen suojeluun uudelleen turvautumiseksi. Oikeuskäytännössä on kuitenkin katsottu, että matkustaminen kansalaisuusvaltioon voi johtaa aseman lakkauttamiseen. Sääntelyä ehdotetaan täsmennettäväksi niin, että matkustamista kansalaisuusvaltioon tai entiseen pysyvään asuinmaahan voidaan oleskelun kesto ja tarkoitus huomioon ottaen pitää esimerkiksi vapaaehtoisena turvautumisena uudelleen kansalaisuusvaltioon suojeluun tai osoituksena olosuhteiden muutoksesta, jotka voivat edellä todetuin tavoin johtaa suojeluaseman lakkauttamiseen. Valiokunta pitää perusteltuna, että sääntelyä kotimaahan matkustamisen vaikutuksesta suojeluaseman lakkauttamiseen selkeytetään.

Ulkomaalaislain 88 b §:ssä säädetään tilanteista, joissa kansainvälisen suojelun tarve ilmenee vasta alkuperämaasta lähdön jälkeen (ns. sur place -tilanne). Säännökseen ehdotetaan lisättäväksi määritelmädirektiivin mukainen mahdollisuus jättää pakolaisasema myöntämättä tilanteessa, jossa hakija tekee uusintahakemuksen, jonka perusteet hän on itse tahallisesti aiheuttanut alkuperämaasta lähtönsä jälkeen. Säännöksen soveltamistilanteita arvioidaan olevan vain yksittäisiä vuosittain. Valiokunta pitää ehdotettua sääntelyä tältäkin osin kannatettavana.

VALIOKUNNAN YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

40 §. Oleskeluoikeus. Pykälään on 4.4.2025 vahvistetulla lailla 147/2025 lisätty uusi 4 ja 5 momentti. Valiokunta on sovittanut nyt ehdotetun muutoksen yhteen mainitun aiemman muutoksen (EV 12/2025 vp — HE 143/2024 vp) kanssa.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Hallintovaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muutettuna hallituksen esitykseen HE 10/2025 vp sisältyvän lakiehdotuksen. (Valiokunnan muutosehdotukset)

Valiokunnan mietintö HaVM 10/2025 vp

Valiokunnan muutosehdotukset

Laki

ulkomaalaislain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ulkomaalaislain (301/2004) 40 §:n 4 momentti, 97 a §:n 4 momentti, 134 §:n 5 momentti, 135 §:n 2 momentti, 198 b §:n 1 momentti sekä 200 ja 201 §, sellaisina kuin ne ovat, 40 §:n 4 momentti laissa 147/2025, 97 a §:n 4 momentti laissa 194/2015, 134 §:n 5 momentti ja 135 §:n 2 momentti laissa 673/2006, 198 b §:n 1 momentti laissa 426/2024, 200 § laissa 1022/2018 sekä 201 § laeissa 437/2019 ja 426/2024, sekä lisätään ~~40 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 449/2012, 121/2022, 1206/2022 ja 487/2024, uusi 4 momentti,~~ 88 b §:ään, sellaisena kuin se on laissa 323/2009, uusi 2 momentti, 107 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 666/2024, uusi 6 momentti, lakiin uusi 136 a §, lakiin siitä lailla 1022/2018 kumotun 200 a §:n tilalle uusi 200 a § sekä 202 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1022/2018, uusi 3 momentti seuraavasti:

40 §

Oleskeluoikeus

Kansainvälistä suojelua hakeva saa laillisesti oleskella maassa, kunnes hakemukseen on tehty päätös, jollei 200 a §:n 5–7 momentista muuta johdu.

88 b §

Lähdön jälkeinen kansainvälisen suojelun tarve

Jos 102 §:n mukaisen uusintahakemuksen yhteydessä todettu 87 §:n 1 momentissa tarkoitettu vaino perustuu olosuhteisiin, jotka hakija on itse aiheuttanut kotimaasta tai pysyvästä asuinmaasta lähtönsä jälkeen ainoana tai pääasiallisena tarkoituksenaan saada aikaan tarvittavat edellytykset kansainvälisen suojelun hakemiselle, voidaan hakijalle myöntää turvapaikan sijaan 88 §:n 1 momentin mukainen oleskelulupa toissijaisen suojelun perusteella.

Valiokunnan mietintö HaVM 10/2025 vp

97 a §

Turvapaikkapuhuttelu

Turvapaikkapuhuttelusta laaditaan pöytäkirja. Puhuttelun päätyttyä hakija saa pöytäkirjasta jäljennöksen heti tai mahdollisimman pian puhuttelun jälkeen, ja hänelle annetaan kahden viikon määräaika toimittaa pöytäkirjaan lisäyksiä ja korjauksia. Määräaika voi olla pidempi, jos asian laatu sitä vaatii. Pöytäkirja voidaan tulkita hakijalle puhuttelun päätyttyä, jos Maahanmuuttovirasto katsoo sen tarkoituksenmukaiseksi.

---

107 §

Pakolaisaseman ja toissijaisen suojeluaseman lakkauttaminen

Matkustamista kansalaisuusvaltioon tai entiseen pysyvään asuinmaahan voidaan oleskelun kesto ja tarkoitus huomioiden pitää:

- 1) 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuna vapaaehtoisena kansalaisuusvaltion suojeluun uudelleen turvautumisena;
- 2) 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettuna vapaaehtoisena asettumisena asumaan maahan, josta henkilö pakeni ja jonka ulkopuolelle hän jäi vainon pelosta; taikka
- 3) osoituksena 2 momentissa tarkoitettua olosuhteiden muutoksesta.

134 §

Muukalaispassin myöntäminen

Muukalaispassi voidaan myöntää enintään viideksi vuodeksi. Ulkomailla olevalle ulkomaalaiselle muukalaispassi voidaan kuitenkin myöntää enintään yhden kuukauden ajaksi. Muukalaispassi voidaan kuitenkin myöntää enintään yhdeksi vuodeksi, jos se myönnetään 136 a §:n mukaisesti rajoittamattomana.

135 §

Pakolaisen matkustusasiakirjan myöntäminen

Pakolaisen matkustusasiakirja voidaan myöntää enintään viideksi vuodeksi. Pakolaisen matkustusasiakirja voidaan kuitenkin myöntää enintään yhdeksi vuodeksi, jos se myönnetään 136 a §:n mukaisesti rajoittamattomana.

Valiokunnan mietintö HaVM 10/2025 vp

136 a §

Muukalaispassin ja pakolaisen matkustusasiakirjan kelpoisuusalue

Pakolaisen matkustusasiakirja ja sellainen muukalaispassi, joka on myönnetty 134 §:n 2 momentin perusteella tai joka on myönnetty henkilölle, joka on saanut oleskeluluvan 89 §:n perusteella, ei oikeuta matkustamaan ulkomaalaisen kansalaisuusvaltioon tai entiseen pysyvään asuinmaahan.

Pakolaisen matkustusasiakirja tai muukalaispassi voidaan kuitenkin myöntää rajoittamatta kelpoisuusaluetta, jos siihen on poikkeuksellisen painava syy.

Kelpoisuusalueen rajoitukset merkitään pakolaisen matkustusasiakirjaan ja muukalaispassiin.

198 b §

Täytäntöönpanoa koskeva hakemus

Jos päätös käännyttämisestä tai maasta karkottamisesta on tehty 95 b, 101 tai 103 §:n nojalla, täytäntöönpanon kieltämistä tai keskeyttämistä koskeva hakemus on tehtävä seitsemän päivän kuluessa siitä, kun päätös on annettu tiedoksi hakijalle. Määräaikaan sisältyy vähintään viisi arkipäivää.

---

200 §

Karkottamispäätöksen täytäntöönpano muussa kuin kansainvälistä suojelua koskevassa asiassa

Muussa kuin kansainvälistä suojelua koskevassa asiassa tehtyä karkottamispäätöstä, johon saa hakea muutosta valittamalla, ei saa panna täytäntöön ennen kuin asia on lainvoimaisesti ratkaistu, ellei tässä laissa toisin säädetä. Jos asiassa tarvitaan valituslupa korkeimmalta hallinto-oikeudelta, valitus ei estä täytäntöönpanoa, ellei korkein hallinto-oikeus toisin määrää.

Päätös maasta karkottamisesta, joka on tehty 149 §:n 1 momentin 2–4 kohdan tai 4 momentin perusteella, voidaan panna täytäntöön aikaisintaan 30 päivän kuluttua siitä, kun päätös on annettu tiedoksi, jollei hallinto-oikeus toisin määrää. Päätöstä maasta karkottamisesta ei kuitenkaan saa panna täytäntöön ennen kuin 198 b §:n 2 momentissa tarkoitettu hakemus on ratkaistu.

Päätös maasta karkottamisesta, joka perustuu 51 §:ssä tarkoitettun tilapäisen oleskeluluvan myöntämisen edellytyksenä olevan perusteen poistumiseen, voidaan panna täytäntöön aikaisintaan kahdeksantena päivänä sen jälkeen, kun päätös on annettu tiedoksi hakijalle, jollei hallinto-oikeus toisin määrää. Ennen täytäntöönpanoa on varmistuttava siitä, että määräaikaan on sisällynyt vähintään viisi arkipäivää.

Valiokunnan mietintö HaVM 10/2025 vp

200 a §

Käännyttämis- ja karkottamispäätöksen täytäntöönpano kansainvälistä suojelua koskevassa asiassa

Jos ulkomaalainen on hakenut oleskelulupaa kansainvälisen suojelun perusteella, päätöstä käännyttämisestä tai maasta karkottamisesta, johon saa hakea muutosta valittamalla, ei saa panna täytäntöön ennen kuin asia on lainvoimaisesti ratkaistu, ellei jäljempänä tässä pykälässä toisin säädetä. Jos asiassa tarvitaan valituslupa korkeimmalta hallinto-oikeudelta, valitus ei estä täytäntöönpanoa, ellei korkein hallinto-oikeus toisin määrää.

Jos päätös käännyttämisestä tai maasta karkottamisesta on tehty 95 b §:n taikka 103 §:n 2–4 kohdan nojalla, päätös voidaan panna täytäntöön sen jälkeen, kun se on annettu hakijalle tiedoksi, jollei hallinto-oikeus toisin määrää.

Päätös, joka on tehty turvallisesta turvapaikkamaasta tulleen ulkomaalaisen käännyttämisestä tai maasta karkottamisesta 103 §:n 1 kohdan nojalla tai sellaisen ulkomaalaisen käännyttämisestä tai maasta karkottamisesta, jonka hakemus on käsitelty nopeutetussa menettelyssä 104 §:n 1 momentin 1–7 tai 9 kohdan nojalla ja katsottu 101 §:n nojalla ilmeisen perusteettomaksi, voidaan panna täytäntöön aikaisintaan kahdeksantena päivänä sen jälkeen, kun päätös on annettu tiedoksi hakijalle, jollei hallinto-oikeus toisin määrää. Täytäntöönpanoa ennen on varmistauduttava siitä, että määräaikaan on sisällynyt vähintään viisi arkipäivää.

Päätöstä käännyttämisestä tai maasta karkottamisesta ei saa panna täytäntöön 2 ja 3 momentissa säädetyllä tavalla ennen kuin 198 b §:n 1 momentissa tarkoitettu hakemus on ratkaistu.

Toisen 102 §:ssä tarkoitetun uusintahakemuksen jättäminen ei estä aikaisempaan uusintahakemukseen muun kuin 95 b §:n nojalla tehdyn lainvoimaisen käännyttämis päätöksen tai karkottamispäätöksen täytäntöönpanoa.

Jos hakija peruuttaa valituksensa kansainvälistä suojelua koskevassa asiassa, 102 §:ssä tarkoitettu uusintahakemus ei estä aikaisemman hakemuksen johdosta annetun lainvoimaisen käännyttämis päätöksen tai karkottamispäätöksen täytäntöönpanoa.

Ensimmäinen uusintahakemus, joka ei täytä 102 §:n 3 momentissa säädettyjä tutkittavaksi ottamisen edellytyksiä, ei estä aikaisemman hakemuksen nojalla tehdyn lainvoimaisen käännyttämis päätöksen tai karkottamispäätöksen täytäntöönpanoa, jos uusintahakemuksen tarkoituksena on vain tämän päätöksen välittömän täytäntöönpanon estäminen tai viivyttäminen.

Ulkomaalaiselle, jonka pakolaisasema tai toissijainen suojeluasema peruutetaan tai lakkauteaan, tehtävää maasta karkottamista koskevaa päätöstä, johon saa hakea muutosta valittamalla, ei saa panna täytäntöön ennen kuin asia on lainvoimaisesti ratkaistu. Jos asiassa tarvitaan valituslupa korkeimmalta hallinto-oikeudelta, valitus ei estä täytäntöönpanoa, ellei korkein hallinto-oikeus toisin määrää.

Sellaisen pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen karkottamispäätöksen täytäntöönpanosta, jolla on pakolaisasema tai toissijainen suojeluasema, säädetään 200 §:n 2 momentissa.

Valiokunnan mietintö HaVM 10/2025 vp

201 §

Käännyttämispäätöksen täytäntöönpano muussa kuin kansainvälistä suojelua koskevassa asiassa

Päätös käännyttämisestä muussa kuin kansainvälistä suojelua koskevassa asiassa voidaan panna täytäntöön muutoksenhausta huolimatta, jollei hallinto-oikeus toisin määrää. Jos asiassa tarvitaan valituslupa korkeimmalta hallinto-oikeudelta, valitus ei estä täytäntöönpanoa, ellei korkein hallinto-oikeus toisin määrää.

202 §

Erinäiset täytäntöönpanosäännökset

Päätöstä käännyttämisestä tai maasta karkottamisesta ei saa panna täytäntöön 147 a §:n nojalla vapaaehtoiselle paluulle annetun määräajan kuluessa. Päätöksen saa kuitenkin panna täytäntöön, jos on olemassa pakenemisen vaara tai jos henkilön katsotaan olevan vaaraksi yleiselle järjestykselle tai turvallisuudelle.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Jos karkottamispäätös on tehty ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan sen täytäntöönpanoon tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Tämän lain 200 a §:n 5–7 momentin säännöksiä sovelletaan kuitenkin, vaikka niissä tarkoitettu aiempi karkottamispäätös on tehty ennen tämän lain voimaantuloa.

Valiokunnan mietintö HaVM 10/2025 vp

Helsingissä 11.4.2025

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Mauri Peltokangas ps
varapuheenjohtaja Pihla Keto-Huovinen kok
jäsen Alviina Alametsä vihr
jäsen Petri Honkonen kesk
jäsen Juha Hänninen kok
jäsen Christoffer Ingo r
jäsen Mari Kaunistola kok
jäsen Anna Kontula vas
jäsen Rami Lehtinen ps
jäsen Saku Nikkanen sd
jäsen Eemeli Peltonen sd
jäsen Hanna Räsänen kesk
jäsen Paula Werning sd
jäsen Joakim Vigelius ps
jäsen Ben Zyskowitz kok

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Henri Helo

Valiokunnan mietintö HaVM 10/2025 vp Vastalause 1

Vastalause 1

Perustelut

Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi ulkomaalaislakia. Esitykseen sisältyy muutos, jolla luovuttaisiin Maahanmuuttoviraston velvollisuudesta tarkastaa turvapaikkapuhuttelupöytäkirja puhuttelun päätteeksi. Tällä hetkellä turvapaikkapuhuttelusta laadittava yksityiskohtainen ja objektiivinen pöytäkirja tarkastetaan aina puhuttelun jälkeen kansainvälistä suojelua hakevan henkilön kanssa. Käytännössä tämä on tarkoittanut pöytäkirjan lukemista tulkin välityksellä hakijalle sanasta sanaan. Maahanmuuttovirasto on toivonut tämän käytännön sujuvoittamista.

Hallintovaliokunnan saaman selvityksen mukaan muissa Pohjoismaissa käytännöt turvapaikkapuhuttelupöytäkirjan tarkastamisesta vaihtelevat. Ruotsissa ja Norjassa pöytäkirjaa ei tarkasteta puhuttelun päätteeksi. Tanskassa turvapaikkapuhuttelupöytäkirja käydään hakijan kanssa läpi puhuttelun lopuksi. Euroopan unionin turvapaikkaprosesseja koskeva sääntely jättää tältä osin kansallista liikkumavaraa menettelyn määrittämiselle.

Hallituksen esityksessä todetaan, että turvapaikkapuhuttelu on yksi tärkeimmistä — ellei tärkein — kansainvälistä suojelua koskevan hakemusprosessin vaiheista. Koko prosessin sujuvuuden, tehokkuuden ja oikeusvarmuuden kannalta on keskeistä, että puhuttelussa esitetyt asiat tulevat kirjatuiksi oikein pöytäkirjaan. Tämä on edellytys sille, että turvapaikkaprosessissa on mahdollista tehdä oikein tiedoin arvio hakijan kansainvälisen suojelun tarpeesta.

Pidämme kannatettavana hallituksen esityksen tavoitetta turvapaikkahakemusten käsittelyn nopeuttamisesta ja tehostamisesta, mutta tätä ei tule tehdä tavalla, joka heikentää prosessin kokonaisuutta, hakijan oikeusturvaa tai kasvattaa kustannuksia muualla julkisessa hallinnossa. Turvapaikkapuhuttelupöytäkirjan tarkastamista koskeva hallituksen esityksen muutos ei siten ole kannatettava. Hallintovaliokunnan asiantuntijakuulemisessa muun muassa oikeusministeriö, Helsingin hallinto-oikeus ja Suomen asianajajaliitto ovat kritisoineet voimakkaasti tätä muutosta.

Asiantuntijakuulemisten perusteella pöytäkirjan tarkastuksen tekemättä jättäminen puhuttelutilaisuuden päätteeksi kasvattaisi julkisten oikeusavustajien työmäärää ja tulkkauksesta koituvia kustannuksia. Pöytäkirjan tarkastamattomuus heikentäisi sekä puhuttelun suorittajan että tulkin oikeusturvaa ja ennen kaikkea vaikeuttaisi ja pitkittäisi päätöksentekoprosessia niin Maahanmuuttovirastossa kuin tuomioistuimessakin. Turvapaikanhakijan oikeusturvaa heikennettäisiin ehdotuksella vääjäämättä, sillä pöytäkirjoihin tulee jäämään virheitä ja väärinymmärryksiä ehdotetun pöytäkirjojen tarkastamatta jättämisen myötä. Ehdotuksessa vastuu pöytäkirjojen tarkistamisesta siirtyisi ensisijaisesti oikeusavustajille, mikä lisäisi väistämättä resurssien tarvetta oikeusavun puolella. Hallituksen esityksessä ei ole riittävällä tavalla otettu tätä seikkaa huomioon.

Näin ollen sisäministeriön hallinnonalalta saatavat säästöt aiheuttaisivat kasvavia kustannuksia oikeusministeriön hallinnonalalle sekä oikeusavun että tuomioistuinten lisääntyvän työmäärän kautta, jolloin muutoksen taloudellinen hyöty julkiselle taloudelle jäisi vähäiseksi tai olemattomaksi. Riskinä on lisäksi, että pöytäkirjan tarkastus tulee valitusvaiheessa joka tapauksessa tehtäväksi hakijan vedotessa pöytäkirjan tarkastamatta jättämiseen haettaessa muutosta Maahan-

Valiokunnan mietintö HaVM 10/2025 vp
Vastalause 1

muuttoviraston päätökseen. Tarve korjata mahdollisia kuulemisvaiheessa pöytäkirjaan jääneitä virheitä käsittelyn myöhemmissä vaiheissa tai valitusasteissa ei palvele tavoitteita nopeuttaa ja tehostaa käsittelyitä. Ehdotettu sääntely sisältää näin riskin virheiden lisääntymisestä ja turvapaikkaprosessien pitkittymisestä, eivätkä esityksen tavoitteet siten toteudu.

Pidämme perusteltuna sitä, että turvapaikkapuhuttelupöytäkirjaa ei jatkossa olisi kaikissa tilanteissa pakko tarkastaa kokonaisuudessaan puhuttelun päätteeksi. Esimerkiksi tilanteissa, jossa puhuttelun päättyessä on ilmeistä, että hakemus tulee johtamaan myönteiseen tai kielteiseen päätökseen hakijan kannalta, ei aikaa pitäisi käyttää pöytäkirjan tarpeettomaan tarkastamiseen. Siksi ehdotamme, että esitykseen lisättäisiin Maahanmuuttovirastolle enemmän harkinnanvaltaa ja joustavuutta siten, että pöytäkirjat voitaisiin tarpeen mukaan tarkastaa myös vain niiltä osin, kuin asioilla on merkitystä lopputuloksen kannalta. Jatkossakin pöytäkirja tarkastettaisiin tarvittaessa kokonaisuudessaan esimerkiksi heikoimmassa asemassa olevien hakijoiden, kuten alakäisten lasten osalta. Hallintovaliokunnan kuulemisissa on esitetty tätä toteutusvaihtoehtoa. Mikäli pöytäkirjaa ei tarkastettaisi kokonaisuudessaan, annettaisiin pöytäkirjasta hakijalle jäljennös, ja hän saa toimittaa lisäyksiä tai korjauksia kahden viikon tai muun asetettavan määräajan kuluessa.

Ehdotus

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että lakiehdotus hyväksytään muutoin valiokunnan mietinnön mukaisena paitsi 97 a §:n 4 momentti muutettuna (Vastalauseen muutosehdotus).

Vastalauseen muutosehdotus

97 a §

Turvapaikkapuhuttelu

Turvapaikkapuhuttelusta laaditaan pöytäkirja. Puhuttelun päätyttyä pöytäkirja tulkitaan hakijalle sellaisten seikkojen osalta, jotka ilmeisesti voivat vaikuttaa turvapaikkapäätökseen tai kokonaisuudessaan, mikäli se on tarpeen olennaisten väärinymmärrysten ehkäisemiseksi tai hakijan erityisen haavoittuvan aseman vuoksi. Hakijalle ilmoitetaan mahdollisuudesta tehdä pöytäkirjaan välittömästi korjauksia ja lisäyksiä. Mikäli pöytäkirjaa ei tulkita puhuttelun päätyttyä turvapaikanhakijalle kokonaisuudessaan, hakija saa puhuttelun jälkeen pöytäkirjasta jäljennöksen heti tai mahdollisimman pian puhuttelun jälkeen, ja hänelle annetaan kahden viikon määräaika toimittaa pöytäkirjaan muita lisäyksiä ja korjauksia. Määräaika voi olla pidempi, jos asian laatu sitä vaatii.

**Valiokunnan mietintö HaVM 10/2025 vp
Vastalause 1**

Helsingissä 11.4.2025

Eemeli Peltonen sd
Saku Nikkanen sd
Paula Werning sd

Valiokunnan mietintö HaVM 10/2025 vp
Vastalause 2

Vastalause 2

Perustelut

Hallituksen esityksen keskeinen sisältö on kansainvälistä suojelua hakevien oikeusturvan heikentäminen.

Valiokunnan kuulemien asiantuntijoiden mukaan pöytäkirjan tarkastamisesta luopuminen turva-
paikkapuhuttelun yhteydessä tulee lisäämään virheitä ja väärinymmärryksiä ja siten vaikeutta-
maan mahdollista muutoksenhakuprosessia sekä lisäämään tuomioistuinkäsittelyiden todennä-
köisyyttä.

Kyse on siis lisäyksestä hallinnolliseen kokonaistaakkaan ja toisaalta heikennyksestä puhutelta-
vien oikeusturvaan. Jatkossa puhuteltavan tulisi näissä tilanteissa huolehtia pöytäkirjan tarkasta-
misesta jälkikäteen. Tämä edellyttää asiakirjan käsittelyä maahanmuuttoviraston ulkopuolella,
mahdollisesti epäpätevien tai epäluotettavien tulkkien avustuksella ja tietoturvaltaan heikkojen
viestimien kautta. Käytäntö edellyttäisi puhuteltavalta huomattavaa kyvykkyyttä toimia itselleen
vieraalla kielellä ja vieraassa järjestelmässä, vieläpä asiassa, joka saattaa olla hänen henkensä ja
terveytensä kannalta ratkaiseva.

Esitys sisältää myös muutoksia kansainvälistä suojelua koskeviin päätöksiin liittyvien karkotta-
mispäätösten täytäntöönpanon nopeuttamiseksi sekä eräitä muita muutoksia, joiden sisältönä on
kiristää eri tavoin kansainväliseen suojeluun liittyviä oikeuksia. Tässä esitys astuu osaksi ulko-
maalaislain sirpaleuudistusten sarjaa, jota hallitus on viime vuosina toteuttanut. Uudistusten ko-
konaisvaikutuksia on mahdotonta arvioida, mutta selvää on, että yhdessä ja erikseen ne lisäävät
todennäköisyyttä sille, että Suomi ei onnistu tunnistamaan kaikkia heitä, jotka kansainvälistä suo-
jelua tarvitsisivat ja ovat siihen oikeutettuja.

Ehdotus

Edellä olevan perusteella ehdotamme

että lakiehdotus hylätään.

Helsingissä 11.4.2025

Anna Kontula vas
Alviina Alametsä vihr